

ГОЛОВНЕ — ПЕРЕЗАВАНТАЖИТИ КРАЇНУ!

21 квітня громадяни обрали шостого президента України Володимира Зеленського. Однак до сьогодні невідомо, коли саме він зможе вступити на посаду. Здавалося б, призначити дату інавгурації — нема нічого простішого, та народні депутати досі сперечаються через це. В той же час ще чинний президент Петро Порошенко використовує останні дні на повну: наприкінці своєї каденції він вирішив зробити кілька важливих призначень. Про всяк випадок. А ще з вулиць українських міст досі не зникають його виборчі білборди зі слоганом «Головне — не втратити країну!». Якийсь тут закладений подвійний зміст! Насправді ж саме цей лозунг пояснює абсолютно все, що нині відбувається в Україні.

Політтехнологи гаранта грали на страху, розповідаючи, що «Якщо не Порошенко, то Путін». Звідси і з'явилось вищезгадане гасло. Втім, здається, ніхто не подумав, що у нього є ще й інший, більш простий та абсолютно буквальный зміст. Бо ж в українській історії ще не було такої, м'яко кажучи, дивної передачі влади.

Леонід Кравчук у 1991 році став президентом через чотири дні (!) після проведення президентських вибо-

рів. Леонід Кучма в першу каденцію в 1994 році — через дев'ять днів, у другу каденцію в 1999 році — через 16 днів. Віктор Ющенко у 2005 році присягнув через 28 днів після дня проведення так званого третього туру виборів. Віктор Янукович вступив на посаду через 18 днів після народного волевиявлення. Петро Порошенко в 2014 році зробив це швидше — через 13 днів. А Володимир Зеленський може побити рекорд Ющенка.

Дату інавгурації визначає Верховна Рада. Так, так, та сама ВР, яка до жаху налякана можливістю проведення дострокових виборів. Якщо Володимир Зеленський присягне до 27 травня, то зможе згідно з буквою закону оголосити про дочасні вибори до парламенту. Тож для багатьох (провладні фракції нині розгублені, розхристані, й у них немає чіткого розуміння, як вони йтуть на вибори) нині цілком номер один — загальмувати процес інавгурації.

Переможець другого туру виборів президента Володимир Зеленський навіть написав листа на ім'я голови Верховної Ради Андрія Парубія стосовно дати інавгурації, в якому він просить призначити її проведення на 19 травня.

«В умовах зовнішньої агресії для нашої країни надзвичайно важливо уникнути «вакууму влади» та забезпечити якнайшвидше набуття повноважень новообраним президентом України», — йдеться у листі.

Новообраний глава держави висловив сподівання, що парламентарі вирішать питання на засіданні 14 травня. От тільки багато нардепів виступили категорично проти цієї дати, адже саме 19 травня в Україні відзначають День пам'яті жертв політичних репресій. Мовляв, це буде блюзнірством... Натомість член команди Зеленського Андрій Герус заявив, що в 2018 році День пам'яті жертв репресій збігся з Днем Європи, і це нікого не бентежило й не завадило проведенню численних концертів.

Звісно, що з датами можна гратися. Для прикладу, взяти 18 чи 20 травня... Дійти спільного знаменника можна за бажанням. Разом із тим визначити день конче потрібно, бо на інавгурацію мають прибути іноземні гості, лідери держав, делегації. А це означає, що їм треба спланувати візити, бо ж у кожного є свій напружений графік.

(Закінчення на стор. 2)

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
5 гривень

(Закінчення.

Початок на стор. 1)

Нині у Верховній Раді вже зареєстрували кілька проектів постанов стосовно дати інавгурації обраного президента України Володимира Зеленського. Відповідні документи внесли нардепи Сергій Міщенко, Віктор Балога, Віталій Купрій, Сергій Каплін, Олександр Сугоняко. Перші два наполягають призначити цей захід на 19 травня, третій — на 20-те. Каплін пропонує провести процедуру у два етапи: офіційну частину — 19 травня у Верховній Раді, а всенародну — 3 червня на НСК «Олімпійський». Та яка вже не до жартів... А Сугоняко запропонував 1 червня...

Хай там як, та цього тижня в парламенті буде гаряче. Депутати мають якось виходити із ситуації. З одного боку, і себе врятувати, і обличчя не втратити. Бо ж на вибори все одно йти, тільки трохи згодом. Та якщо інавгурація не відбудеться 19 травня, то процес може розтягнутися — з 20 по 24 травня парламентарі працюватимуть у комітетах, і спробуй їх відловити. Наступний пленарний тиждень припадає якраз на 27–31 травня, тобто на безпечну для нардепів зону. Тож побачимо, як воно буде.

Та й це ще не все. Згідно з ч. 2 ст. 104 Конституції України приведення президента України до присяги здійснює глава Конституційного суду України. А нещодавно в ЗМІ з'явилась інформація, що голова КСУ Станіслав Шевчук може бути звільнений з посади через системні порушення. Судді КСУ розглянуть відповідний висновок постійної комісії з питань регламенту та етики 14 травня. Про це повідомляє Bihus.info,

Головне — перезавантажити країну!

посилаючись на власні джерела. В самому суді запевнили, що це жодним чином не зірве інавгурацію. Але ж хто тоді

Порошенко відбуває останні дні своєї каденції, намагаючись не випасти з інформаційного простору. Він як і раніше

силю Грицаку... А ще він зробив цілий «вал» призначень... Так, Порошенко призначив 75 суддів до Верховного суду.

ЛЕОНІД КРАВЧУК У 1991 РОЦІ СТАВ ПРЕЗИДЕНТОМ ЧЕРЕЗ ЧОТИРИ ДНІ (!) ПІСЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ. ЛЕОНІД КУЧМА В ПЕРШУ КАДЕНЦІЮ В 1994 РОЦІ — ЧЕРЕЗ ДЕВ'ЯТЬ ДНІВ, У ДРУГУ КАДЕНЦІЮ В 1999 РОЦІ — ЧЕРЕЗ 16 ДНІВ. ВІКТОР ЮЩЕНКО У 2005 РОЦІ ПРИСЯГНУВ ЧЕРЕЗ 28 ДНІВ ПІСЛЯ ДНЯ ПРОВЕДЕННЯ ТАК ЗВАНОГО ТРЕТЬОГО ТУРУ ВИБОРІВ. ВІКТОР ЯНУКОВИЧ ВСТУПИВ НА ПОСАДУ ЧЕРЕЗ 18 ДНІВ ПІСЛЯ ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ. ПЕТРО ПОРОШЕНКО В 2014 РОЦІ ЗРОБИВ ЦЕ ШВИДШЕ — ЧЕРЕЗ 13 ДНІВ. А ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ МОЖЕ ПОБИТИ РЕКОРД ЮЩЕНКА

приведе до присяги нового главу держави? Тож і тут є доволі тривожна інтрига.

Поки в парламенті тривають суперечки, президент Петро

досить активний: проводить численні зустрічі, їздить Україною, роздає звання... Зокрема, Порошенко присвоїв звання Герой України голові СБУ Ва-

Також гарант звільнив своїм указом командувача Національної гвардії України Юрія Аллерова. Й призначив виконавцем обов'язків команду-

вача Національної гвардії Миколу Балана. Новим членом Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення після звільнення її голови Юрія Артеменка Порошенко призначив журналіста Володимира Горковенка.

Та найцікавіше: гарант призначив новим командувачем Операції об'єднаних сил генерал-лейтенанта Олександра Сирського.

«Рік тому на цю посаду був призначений генерал-лейтенант Сергій Наєв. Дякую генералу та усім військово-службовцям, які залучалися до участі в ООС, за мужність, рішучість та стійкість... За пропозицією міністра оборони та начальника Генштабу ЗСУ передбачена ротация керівництва ООС. Тож прийняв рішення на посаду командувача ООС призначити генерал-лейтенанта Олександра Сирського», — сказав президент.

Та чи мав моральне право глава держави в останні дні свого правління робити таке призначення? Відповідь на це запитання очевидна. Втім, усе це спадок для майбутнього президента, з яким йому доведеться жити і працювати.

Сам же Петро Олексійович вже думає про майбутні вибори до Верховної Ради. Тільки так можна пояснити численні білборди з його коронним лозунгом «Головне — не втратити країну!», які так і не зняли після виборів. Його президентська кампанія плавно трансформувалася в парламентську. Але ж він так і не зробив жодних висновків. Та й лякати українців вже запізньо. Бо життя і після Порошенка є. А яке воно, побачимо згодом...

Яна ДЖУНГАРОВА

Ще перед минулими виборами до Верховної Ради політики в один голос говорили про те, що треба міняти виборчу систему. Навіть Петро Порошенко наголошував на необхідності запровадження пропорційної системи з відкритими списками. Та якась часу в нього не знайшлося для того, щоб провести цю ініціативу через парламент. Але ж коли гарант хоче — Рада може.

Попри це в парламенті було зареєстровано одразу декілька законопроектів про вибори народних депутатів, в яких пропонувалися різні моделі їх проведення на пропорційній основі з відкритими списками. Та самі ж депутати усі ці документи провалили. Натомість восени 2017 року ВР у першому читанні проголосувала за проект Виборчого кодексу. Але до нього було подано кілька тисяч правок, і цей масштабний документ досі розглядається в комітеті. Та незабаром відбудуться вибори до Верховної Ради — можливо дочасні, а можливо й чергові. Чи захочуть парламентарі міняти правила гри напередодні старту кампанії? Якоюсь важко повірити.

У той же час кілька народних депутатів розповідали в соціальних мережах та ЗМІ, що нині в парламенті

Похід на Раду: нові правила, нові обличчя?

йдуть розмови вже не про прийняття Виборчого кодексу, а про голосування за якийсь новий виборчий закон. Він передбачає суто пропорційну систему (відкриті чи закриті списки — невідомо), дозвіл на створення виборчих блоків, пониження прохідного бар'єру до 3%. І начебто під таку ініціативу вже є голоси.

З одного боку, дуже сумнівно, що після багатьох років саботажу будуть ухвалені хоч якісь зміни до виборчого законодавства. Проте значна кількість депутатів Ради восьмого скликання розуміють, що їхні політичні сили в жодному разі не наберуть 5% (такий прохідний бар'єр нині), тому і погодяться голосувати, рятуючи себе.

Втім, треба зважати на те, що деякі мажоритарники намагатимуться будь-що провалити цю ініціативу. Бо дехто вже намітив собі округи і навіть потихеньку їх обробляє. Тож як завжди на нас чекає невизначеність. Хто кого?

Разом із тим у ЗМІ з'являється інсайди щодо того, хто, як і з ким піде

на вибори. Зокрема пишуть, що Володимир Кличко може очолити виборчий список УДАРу, хоча остаточно питання ще не вирішене. Насправді в цьому немає аж нічого дивного, бо політсила його старшого брата Віталія в разі самостійного плавання дійсно залишається без голови. А брат за брата — досить вдала ідея. Та й після історії з президентськими аналізами (до речі, а що з ними?) майже не виникає сумнівів, що Володимир Кличко також може піти в політику.

А ще у ЗМІ поширюється інформація про те, що фронтмен гурту «Океан Ельзи» Святослав Вакарчук таки братиме участь у парламентській кампанії і найближчим часом представить свою команду.

Чесно кажучи, все це нагадує новини річної давнини, коли ЗМІ так само в унісон співали про те, що Вакарчук піде у президенти. І, мовляв, усе вже вирішено. Та цього не сталося. Звісно, можливо, Вакарчук надихнувся прикладом Зеленського, засумував і вирішив нарешті сказати «так». Але ж

навіщо? Який практичний зміст у цьому всьому?

Згадаймо, Святослав Вакарчук був народним депутатом Верховної Ради шостого скликання від блоку «НУ-НС». До парламенту він пройшов під номером 15. Та затримався там ненадовго: присягу склав 23 листопада 2007 року, а повноваження — 16 грудня 2008-го.

Та навіть не в цьому річ. Більш ніж за рік можна було, в принципі, багато гарних справ зробити і повернутися з чистою совістю на сцену. Тож що саме зробив Вакарчук? За інформацією офіційного сайту Верховної Ради, він не запропонував жодного законопроекту. За свою недовгу політичну кар'єру він подав правки до двох законопроектів, одна з яких була відхилена. Та й усе. Також від нього не надходило жодних депутатських запитів. Натомість Вакарчук був членом комітету ВР з питань свободи слова та інформації; членом груп із міжпарламентських зв'язків із Грецькою Республікою, з Португальською Республікою, з Республікою Чилі, з Російською Федерацією... От і вся його діяльність. То, може, не треба більше творчих експериментів?

Микола БИКОВ

Антикорупційний суд у режимі гальмування

Минулого тижня на тлі активізації гаранта Конституції із призначеннями/звільненнями та роздачею нагород різного ступеня Вищий антикорупційний суд (ВАКС) нарешті отримав голову. Нею стала Олена Танасевич, яка відповідає критеріям професіоналізму й добросовісності та, за оцінками Transparency International, є фігурою «нетоксичною», що дає підстави сподіватися на незалежність судової інстанції. Щоправда, новообрана Танасевич не надала конкретної відповіді на питання ЗМІ щодо задекларованих нею 25 земельних ділянок та своєї майбутньої зарплатні. Зате встигла заявити, що ВАКС розпочне свою роботу 5 вересня. І це означає, що топ-корупціонерам не варто хопатися за серце — адже до реальних вироків ще дуже й дуже далеко.

Петро Порошенко у своїй передвиборчій програмі 2014 року обіцяв втілити в життя свого роду національну ідею нетерпимості до корупції. На тлі його перемоги на виборах та під тиском міжнародних партнерів в Україні розпочали створювати антикорупційні органи. Але процес відбувався надто повільно, а керівники цих структур воліли влаштувати розбірки один з одним. Тому велика корупційна «риба» до їхніх сітей не потрапляла.

Створення ВАКС мало б завершити антикорупцій-

ли МВФ і Держдеп США. До речі, Фонду ми пообіцяли запуск суду вже у червні...

На початку серпня 2018 року Порошенко підписав поправки, однак лише на початку березня 2019-го було оголошено переможців конкурсу, які й стали суддями новоствореного органу. Далі відбувалася епопея із обранням голови суду. І ось, здавалося б, нарешті все є для старту роботи ВАКС ще до парламентських виборів. Але Олена Танасевич заявила, що збори суддів вирішили розпочати роботу тільки з 5 вересня. Пояс-

й усі корупційні злочини, якщо розмір предмету злочину чи завданих збитків перевищує 960 тисяч гривень. І, скоріш за все, судді розпочнуть із дрібної корупційної «риби», щоб вже в жовтні-листопаді продемонструвати ефективність роботи. Це прекрасна можливість для топ-корупціонерів уникнути покарання. Адже Антикорупційний суд може розглядати лише ті справи, які на момент його створення не розглядалися судами загальної юрисдикції.

Але навіть якщо НАБУ вже зараз підготує нові справи проти топ-корупціонерів, є лазівка для передачі матеріалів для розгляду в інший — можливо, більш лояльний для хабарників — суд. Для цього лише потрібне рішення трьох суддів апеляційної палати ВАКС. І все. Легким порухом руки топ-корупціонер перетвориться... на порядну й чесну людину...

На додачу можна згадати, що Конституційний суд скасував статтю Кримінального кодексу, яка передбачала відповідальність за незаконне збагачення. І хоча в парламенті зареєстровано низку законопроектів про поновлення цієї статті, невідомо, коли парламентарі дійдуть до питання, яке може стосуватися й багатьох із них.

Антикорупційний суд, згідно із чинним законодавством, є незалежним від влади. Але у передвиборчій програмі Володимир Зеленський пообіцяв, що корупціонери отримають реальні строки. Чи станеться так, покаже час.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД МОЖЕ РОЗГЛЯДАТИ ЛИШЕ ТІ СПРАВИ, ЯКІ НА МОМЕНТ ЙОГО СТВОРЕННЯ НЕ РОЗГЛЯДАЛИСЯ СУДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

ний ланцюг й нарешті дати старт справжній боротьбі з топ-чиновниками, які не гребують нічим заради наживи. На появі профільного суду наполягали наші міжнародні партнери включно із МВФ. Цього настійливо вимагала й українська громадськість. Але тільки 7 червня минулого року Верховна Рада ухвалила закон «Про Вищий антикорупційний суд». 11 червня його підписав президент, який пообіцяв запуск роботи ВАКС у тому ж таки 2018 році. Однак вже 12 липня 2018-го парламент ухвалив поправки до закону про ВАКС, які передбачають підзвітність цьому суду апеляцій по корупційних справах, на яких наполяга-

є новообрана голова такий термін тим, що призначені для ВАКС приміщення Солом'янського суду потребують капремонту, перепланування й реконструкції. Також, за її словами, до вересня суд має вирішити питання укомплектації кадрів та матеріально-технічного забезпечення.

Сподіватися на те, що після 5 вересня ми відразу побачимо пачку вироків по топ-корупціонерах, не варто. По-перше, за підрахунками Державної судової адміністрації, ВАКС має взяти до провадження близько 7 тисяч справ, що є непідйомним тягарем. Адже Антикорупційний суд має розглядати не тільки ті справи, які передає НАБУ, а

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«Волохата рука Банкової була присутня в процесі створення ВАКС»

Олег ПОСТЕРНАК, кандидат історичних наук, політтехнолог, керівник «Центру політичної розвідки»:

«Першим і найголовнішим тестом на ефективність Вищого антикорупційного суду (ВАКС) стануть вирок Ситнику й Холодницькому. Адже вал звинувачень та інформації щодо діяльності голів НАБУ та САП свідчить про наявність правопорушень в їхніх діяннях або бездіяльність, яка також є протиправною.

За моєю інформацією, Антикорупційний суд перебуватиме під пильною увагою наших закордонних партнерів. Здавалося б, результати відбору суддів супроводжувалися не надто великою кількістю скандалів та проблемних питань, у тому числі завдяки певному міжнародному сити. З іншого боку, Антикорупційний суд був сформований наприкінці каденції Порошенка. Надзвичайну увагу процесу приділяла Адміністрація президента та безпосередньо пан Філатов, який є куратором системи правосуддя. Тому той список кандидатів, який у підсумку був затверджений у складі суду, явно свідчить про те, що волохата рука Банкової була присутня в цьому процесі — завуальовано, але присутня. Це означає, що фактично у складі Антикорупційного суду в экс-президента Порошенка виявляться вірні люди, що зведе до

мінімуму його ризику бути притягнутим до відповідальності за можливо порушеними антикорупційними провадженнями.

Законодавство, ухвалене нішнім складом Ради та підписане президентом Порошенком, передбачає довгезелні терміни запуску ВАКС. Але складається враження, що влада від самого початку не була зацікавлена в оперативному старті чесного, незалежного та ефективного Антикорупційного суду, щоб він жодним чином не торкнувся їхніх кланових інтересів.

Якщо орієнтуватися на позицію представника команди Зеленського пана Рябошапки, який трудився в НАЗК, у них є напрацювання в спробі дореформування антикорупційних органів. Але цілком можливо, що все закінчиться словесними баталіями. Адже нинішня Верховна Рада вже сидить на валізах й зайнята змінами до виборчого законодавства, проектуючи свою стратегію на майбутнє. А якою буде нова Рада, наразі можна лише обережно прогнозувати. Тільки наявність потужної фракції в парламенті зробить будь-яку пропозицію Зеленського раціональною. Інакше це будуть декларації, загальні словесні заготовки, гарні посмішки на зустрічах із єврокомісарами та іншими партнерами. Без прокурора, який буде людиною Зеленського, антикорупційна тема також буде під великим знаком питання.

«Не виключено, що частина обраного складу є лояльною до діючої влади»

Олександр МЕРЕЖКО, юрист-міжнародник, професор, доктор юридичних наук:

«Суспільство очікувало, що Антикорупційний суд запрацює якомога скоріше. Тому мене дещо дивує, що він розпочинає свою роботу тільки 5 вересня. Не виключаю, що це робиться навмисно з політичних міркувань. Адже якби Антикорупційний суд, якщо він дійсно невідконтрольний ще діючій владі, розпочав розслідувати справи людей з оточення Порошенка, це могло б вкрай негативно позначитися на рейтингу БПП напередодні парламентських перегонів. Цього бояться, тому й намагаються перенести дату початку роботи суду на якомога пізніший строк. І вже це свідчить про те, що Антикорупційний суд не є незалежним.

Більше того, цей суд створювався як інструмент вибіркового правосуддя, який контролює влада. Не виключено, що частина обраного складу є лояльною до нинішніх можновладців. Адже тих кандидатів, які могли бути більш

менш незалежними, «зрізали» на різних етапах проведення конкурсів. Разом із тим потрібно дати ВАКС шанс та подивитися на їхню роботу.

На жаль, Україні не вдалося створити дійсно незалежний від влади судовий антикорупційний орган. Від самого початку фундаментальна помилка полягала в тому, що до конкурсу допускалися судді зі старої системи. Потрібно було брати якомога більше позасистемних кандидатів. Адже судді, які звикли працювати в існуючому корумпованому та залежному від влади середовищі, і до Антикорупційного суду перенесуть той самий менталітет, традиції та звички. Тому по-хорошому потрібно переозначувати судову систему й наново створювати Антикорупційний суд. І вирішальну роль при відборі кандидатів повинні грати іноземні експерти, які не тільки мають право вето, а й активно беруть участь у самому процесі тестування й відсіюванні кандидатів.

За великим рахунком, потрібно переважати антикорупційну систему та робити все з нуля: створити такі антикорупційні органи, які б користувалися повною довірою населення.

Команда новообраного, але досі не інаугурованого президента потроху починає розкривати карти — які новації чекають на Україну в перспективі. Нещодавно представник команди Зеленського Данило Гетманцев, який відповідає за податкову та фінансову політику, розказав про ініціативу введення загального декларування доходів громадян в електронному вигляді.

«Ми не чіпатимемо тільки тих, хто отримує доходи від держави. Скажімо, пенсіонерів. Загальне декларування — це та фішка, яка дозволить нам підходити до питання по-європейськи. Вимагати не тільки від держави, а й від себе. Ось ви знаєте, скільки цього місяця заплатили державі? Зазвичай людям важко відповісти на це запитання. Ви не відчуваєте, скільки вам «коштує» держава», — заявив він в інтерв'ю «Цензор.НЕТ».

До речі, Державна фіскальна служба вже відрпортувала, що у разі запровадження загального декларування доходів вже зараз є всі умови для того, щоб 40 млн фізосіб, які перебувають на обліку в ДФС, подавали свої звіти про доходи в електронному вигляді.

Якщо бути зовсім чесними, ідея запровадження загального декларування не є ноу-хау команди Зеленського. Нею марив й «Мінздох» Клименка за часів президента-втікача, про неї заїкалися й у Порошенка. В «Середньостроковому плані пріоритетних дій уряду до 2020 року», ухваленому в

2017-му, була зафіксована мета запровадження загального декларування доходів і витрат фізичних осіб та податкового контролю за відповідністю доходів і витрат громадян з використанням непрямих методів.

На додаток зазначимо, що загальне декларування доходів закріплено й у статті 67 Конституції України, де чорним по білому написано: «Усі громадяни щорічно подають до податкових інспекцій за місцем проживання декларації про свій майновий стан та доходи за минулий рік у порядку, встановленому законом».

Ось тільки встановлений порядок мінливий, як вітерець. Тому певні категорії громадян, які зобов'язані особисто заповнювати та подавати декларації, постійно змінюються.

Починаючи з кінця жовтня 2016 року в Україні, хоч і зі скрипом, але було запроваджене е-декларування, яке зобов'язало політиків, посадовців, у тому числі й силових структур, суддів та громадських активістів тощо подавати звіт про доходи саме в

ДЕКЛАРУЮТЬСЯ ВСІ!

електронному вигляді. Але тут варто згадати хоча б декларації нардепів. Хтось свої статки за традицією переписував на родичів, щоб приховати доходи, а хтось зображав надмірні доходи як неодноразові виграші в лотерею та подарунки від Святого Миколая. Головне, народні обранці найбільшої країни Європи не соромилися демонструвати, що вони є майже Крезами.

І хоч НАПК займається перевіркою декларацій, але жодного мешканця політико-економічного олімпу не було покарано за надання недостовірних даних. Більше того,

не проводиться моніторинг способу життя віп-клієнтів е-декларування, через що вони плюють на закон, який самі ж ухвалювали. Тому коли б команда новообраного гаранта Конституції продемонструвала, що закон є закон, що є невідворотність покарання для кожного, навіть міністра, урядовця чи самого президента, загальне декларування доходів сприймалося б українцями не з острахом. А так це поки що має вигляд чергової спроби держави покласти додаткові зобов'язання на населення з метою якнайглибше залізи у наші гаманці.

Звичайно, сам Данило Гетманцев каже, що загальне декларування є одним з багатьох, але не першим кроком. За його словами, введенню «нульового» і загального декларування передуватиме «автоматичний обмін податковою інформацією, імплементація в законодавство України плану BEPS, трансферне ціноутворення, реальні зміни на митниці, відповідальність за незаконне збагачення» тощо, проте тут існує багато «але».

Найперше й найголовніше — яка кількість нардепів від партії новообраного президента прийде в парламент, чи буде створено коаліцію, яка б підтримувала такі ініціативи, та чи не захоче новий парламент прописати в законах лазівки, які дозволять віп-клієнтам е-декларування уникати відповідальності та надалі отримувати нереальні статки.

Арина МАРТОВА

ПОЧИНАЮЧИ З ЖОВТНЯ 2016 РОКУ В УКРАЇНІ БУЛО ЗАПРОВАДЖЕНЕ Е-ДЕКЛАРУВАННЯ, ЯКЕ ЗОБОВ'ЯЗАЛО ПОЛІТИКІВ, ПОСАДОВЦІВ, СУДДІВ ТА ГРОМАДСЬКИХ АКТИВІСТІВ ТОЩО ПОДАВАТИ ЗВІТ ПРО ДОХОДИ САМЕ В ЕЛЕКТРОННОМУ ВИГЛЯДІ. АЛЕ ТУТ ВАРТО ЗГАДАТИ ХОЧА Б ДЕКЛАРАЦІЇ НАРДЕПІВ. ХТОСЬ СВОЇ СТАТКИ ЗА ТРАДИЦІЄЮ ПЕРЕПИСУВАВ НА РОДИЧІВ, ЩОБ ПРИХОВАТИ ДОХОДИ, А ХТОСЬ ЗОБРАЖАВ НАДМІРНІ ДОХОДИ ЯК НЕОДНОРАЗОВІ ВИГРАШІ В ЛОТЕРЕЮ ТА ПОДАРУНКИ ВІД СВЯТОГО МИКОЛАЯ

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Загальне декларування не призведе до детінізації зайнятості»

Олексій КУШ,
фінансовий експерт:

«Не виключено, що розмови про загальне декларування з боку команди новообраного президента активізувалися, щоб заповнити інформаційний вакуум, який утворився після оголошення результатів другого туру виборів. Від Зеленського чекали презентацію програми нових економічних змістів, але отримали порожнечу й довгу паузу, яка почала шокувати не тільки західних партнерів та інвесторів, а й пересічних українців. Щоб її заповнити, на колінках було написано декілька контрверсійних ідей, які деякий час займатимуть уми людей. Але після 100 днів президентства ми зрозуміємо, що це була тільки смислова димова завіса.

Хоча не виключено, що під прикриттям ультрасучасних гасел на меті в ініціаторів — виявлення мільярду-другого неврахованих доходів, обкладання їх податками й штрафами й скорочення на

10–15% кількості субсидіантів за приховування доходів.

На мій погляд, цілком безглуздо брати західні кліше й намагатися втілювати їх. Тільки у разі правильної адаптації до умов застосування вони можуть дати позитивний ефект.

Наприклад, під загальне декларування в США підпадають 2/3 платників податків. 1/3 працездатного населення, яка має мінімальний рівень доходів, звільнена від цього. Але частина цієї категорії сама звертається до профільного міністерства з проханням брати участь у загальному декларуванні через функціонування дієвих механізмів стимулювання.

Кожного року до 25 квітня американці подають свої звіти про доходи за рік, вказуючи при цьому витрати на медицину, освіту, іпотеку тощо, що дозволяє списати певну частину податків. У результаті деякі родини не тільки не сплачують податки, а ще й отримують від держави податковий кредит від 500 до 1000 доларів. Якщо сума податкового кредиту перевищує суму податкових зобов'язань, платник отримує цей залишок. Цим користуються неможливі родини.

У нас загальне декларування не призведе до детінізації зайнятості через відсутність мотивації оприлюднювати свої реальні доходи тим, хто отримує «сіру» або «чорну» зарплатню і субсидію. А посилення штрафних санкцій не завжди працює.

На мою думку, без зниження фіскального навантаження на Фонд оплати праці (ФОП) ми не можемо рухатися далі. В нас наразі сплачується 22% ЄСВ, 18% податку на прибуток і ще 1,5% військового збору, який, до речі, стягується навіть із військових. За даними Організації економічного співробітництва та розвитку, у країнах, що розвиваються, податкове навантаження не перевищує 30%. Тому бізнесу й державі потрібно знаходити компроміс, знизивши фіскальне навантаження на ФОП до 20–25%.

Крім того, загальне декларування потребує не тільки введення податкових кредитів, а й надання українцям права самостійно сплачувати податок на прибуток, який наразі утримується роботодавцями із зарплатні. Проте якщо дозволити українцям самостійно сплачувати податки, місцеві бюджети недорахують-

ся близько 120 млрд грн, а держбюджет — близько 100 млрд грн. Тобто тимчасове просідання бюджетних надходжень неминуче.

Але потрібно шукати компенсатори, наприклад, за рахунок експортних мит, завдяки яким Україна навіть за умов сировинного характеру нашої економіки в 2018 році отримала до держбюджету близько 500 млн грн. Ще можна шукати резерви в рентних платежах на видобуток природного газу. За кілька років перехідного періоду ця система запрацює й дасть свої плоди. Наразі ж це виглядає так, що фактично заклинаючи українців жити по-європейськи й рахувати гроші, які вони витрачають на державу, влада здійснюватиме односторонню політику щодо розширення зобов'язань населення при відсутності збільшення прав та мотивації.

До речі, якщо подивитися історії успіху країн, які досягли економічного прогресу, там політичні еліти демонстрували приклад чесності й ощадливості. Тобто саме вони формували ті тренди, до яких потім долучався народ. У нас, на жаль, все навпаки...».

Зрозуміти режим Володимира Путіна набагато простіше, ніж може здатися на перший погляд. У жовтні 1939 року Вінстон Черчилль вимовив фразу, що стала крилатою: «Росія — це країна, де загадка загорнута в головоломку, а головоломка — в ребус. Але, можливо, є ключ — її національні інтереси». Так ось, це все в минулому. Сьогодні ключ — кумівський капіталізм. Вєсь Путін міститься у двох речах — владі і багатстві.

У січні 2000 року на Всесвітньому економічному форумі в Давосі американська журналістка Труді Рубін задала російській делегації сакраментальне запитання: «Хто такий пан Путін?». Вони вчинили мудро, нічого не відповівши. За перший свій президентський термін (2000–2004) Путін прибрав до рук владу, ставши всім для всіх, а російська ринкова економіка запрацювала як ніколи. Напрошується паралель — перший термін турецького лідера Реджепа Таїпа Ердогана (2003–2007). Але, зосередивши в своїх руках всю повноту влади, обидва почали деградувати.

Другий президентський термін Путіна зумовив арешт Михайла Ходорковського, головного власника і генерального директора нафтової компанії ЮКОС і найбагатшої людини Росії — він був арештований 25 жовтня 2003 року. Проведена конфіскація майна ЮКОСа вилася у війну з олігархами, але інші великі бізнесмени вважали за краще змовчати.

Суть другого терміну Путіна — державний капіталізм. Путін не переймався ні ефективністю, ні суспільними цінностями, ні прибутковістю державних компаній. Він прагнув лише дістати контроль через своїх вірних соратників, які передавали надлишки йому і його друзям. Відповідно ринкова вартість «Газпрому» впала з пікового значення в 369 мільярдів доларів у травні 2008 року до нинішніх ледве 60 мільярдів доларів. При цьому генеральний директор Олексій Міллер, чиє керівництво обійшлося компанії в 310 мільярдів доларів, зберіг свою посаду — а це свідчить про путінське схвалення.

Під час третього терміну Путіна, неофіційного, формально президентствував Дмитро Медведєв. Потім Путін пішов ва-банк, зробивши ставку на формений клановий капіталізм. Його друзі розгорнули масове вилучення активів у державних компаній — в основному в «Газпрому». Четверо головних путінських друзів — його давні знайомі по Санкт-Петербургу. Брати Аркадій і Борис Ротенберги заробляють гроші на будівництві трубопроводів для «Газпрому» і доріг для російської держави за безальтернативними контрактами. Геннадій Тимченко теж буде газопроводи, а ще він видобуває газ, користуючись вигідними ліцензіями. Юрій Ковальчук,

Ілюзії путінської Росії

генеральний директор банку «Росія», відповідає за вилучення фінансових та медіаактивів у «Газпрому» і конт-ролює двадцять телевізійних каналів.

У березні 2014 року США ввели санкції проти всіх чотирьох путінських подільників і їхніх компаній. Санкції Європейського союзу не торкнулися Бориса Ротенберга і Тимченка, тому що в 1990-х вони встигли обзавестися фінським громадянством.

Повернувшись у президентське крісло в 2012 році, Путін, як часто кажуть самі росіяни, перейшов на «ручне управління». Путін робить що хоче, нітрохи не переймаючись наслідками — з одним важливим застереженням. Під час фінансового краху в серпні 1998 року Путін усвідомив, що економічні кризи дестабілізують політичну ситуацію, і тому їх слід уникати за будь-яку ціну. Тому він дбає про фінансову стабільність. Росія накопичила величезні золотовалютні резерви, підтримує збалансований бюджет, звела до мінімуму державний борг, має низьку інфляцію і доволі низький рівень безробіття.

Однак на рівень життя або економічне зростання Путіну наплювати. За офіційними даними, реальні доходи Росії з 2008-го по 2014 рік зменшилися на 13%, але до перегляду статистики називалися цифри аж до 17%, і до того ж зниження триває. З 2009 року зростання російської економіки знизалося до 1% в рік — і це після цілого десятиліття зростання в 7%.

Ключове питання — скільки саме багатств накопичив Путін. Іронія в тому, що, підірвавши всі права на власність у Росії, Путін і його поплічники тепер змушені відмивати добутий в офшорах. Адже якщо вони втратять

владу в Росії, то позбудуться і всіх тамтешніх активів.

Загальний обсяг російського приватного капіталу за кордоном оцінюється у 800 мільярдів доларів. За моїми оцінками, відтоді як путінське оточення розгорнуло повноцінний грабіж — а це було в 2006 році, — вони гребли по 15–25 мільярдів доларів на рік, досягнувши в цілому 195–325 мільярдів доларів, тобто значної частини російського приватного офшорного капіталу. Виходячи з того, що половина цього багатства належить особисто Путіну, його чистий статок оцінюється в 100–160 мільярдів доларів. Зрозуміло, дати раду цим багатствам не може ні Путін, ні його дружки — поки що все це робиться заради влади. Вони бояться, що втратять владу, якщо їх випередять інші багатії.

Блатний капіталізм Путіна фактично прирікає Росію на стагнацію — поки він не піде. У його порядку денному немає місця політичним або економічним реформам, оскільки вони лише підривають його владу. Замість цього Путін вдається до авантур за кордоном — наприклад, війни в Грузії, Україні та Сирії, — щоб згуртувати свій народ навколо прапора.

Найкращий захист Заходу від авторитарного і клептократичного путінського режиму — це прозорість. Вона дозволить вивести на чисту воду всі анонімні багатства — цілком ймовірно, більша їхня частина зосереджена у США і Великій Британії. Це країни, де панує верховенство закону, але при цьому там дозволені анонімні компанії і є глибокі фінансові ринки.

Андерс ОСЛУНД
Atlantic Council, США

Повторні вибори у Стамбулі — удар по турецькій демократії

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган не звик миритися з поразками — особливо якщо справа стосується Стамбула.

Після завершення муніципальних виборів, що відбулися в Туреччині 31 березня, стало зрозуміло, що в мегаполісі на берегах протоки Босфор відбудеться повторне голосування. Навіть після того як Центрвиборчком оголосив мером 15-мільйонного міста представника опозиційної Народно-республіканської партії (НРП) Екрема Імаоглу, президент Ердоган і правляча «Партія справедливості і розвитку» (ПСР) зробили все можливе для того, щоб не втратити Стамбул.

Спочатку Ердоган вимагав перерахунку голосів у виборчих округах, де Імаоглу обійшов свого конкурента з ПСР із мінімальним відривом, потім заявив про використання на виборах недійсних бюлетенів. Зараз президент стверджує, що у виборчих комісіях були присутні люди, які не є держслужбовцями, що суперечить турецькому законодавству. Це досить дивна заява, враховуючи, що більшість членів виборчих комісій входять до лав ПСР.

На попередніх виборах претензії опонентів Ердогана не обмежувалися порушеннями під час підрахунку голосів, проте вищий виборчий орган завжди відхиляв усі скарги опозиції. Але зараз все змінилося. Проте скасування підсумків виборів матиме значні наслідки: своїм нинішнім рішенням ЦВК завдала остаточного удару по турецькій демократії.

Те, що відбувається, викликає низьку запитань. Чому ЦВК задовольнила клопотання ПСР? Чому тричі відкладала винесення рішення? Як на повторні вибори в Стамбулі відреагують фондові ринки? Відповідей на ці запитання немає, існують лише припущення.

Тиску Ердогана не зміг протистояти навіть вищий виборчий орган країни. При цьому рішення ЦВК є остаточним і оскарженню не підлягає.

У ЦВК мудро вчинили, оголосивши про своє рішення в понеділок 6 травня. У перший день Рамадану в країні навряд чи варто було очікувати масових вуличних протестів.

Крім того, заяву про анулювання підсумків голосування було зроблено після закриття бірж: влада, очевидно, сподівалася, що фондові ринки проспять можливу бурхливу реакцію на такий розвиток подій. Але це зовсім не так. В останні дні економісти вже висловлювали припущення про те, що в разі проведення повторних виборів турецька ліра сильно знеціниться по відношенню до євро і долара.

Хай там як, ясно одне: незалежно від того, хто перемаже на виборах 23 червня, турецька демократія на них вже програла.

Еркан АРІКАН
Deutsche Welle, Німеччина

НАЙКРАЩИЙ ЗАХИСТ ЗАХОДУ ВІД АВТОРИТАРНОГО І КЛЕПТОКРАТИЧНОГО ПУТІНСЬКОГО РЕЖИМУ — ЦЕ ПРОЗОРІСТЬ. ВОНА ДОЗВОЛИТЬ ВИВЕСТИ НА ЧИСТУ ВОДУ ВСІ АНОНІМНІ БАГАТСТВА — ЦІЛКОМ ЙМОВІРНО, БІЛЬША ЇХНЯ ЧАСТИНА ЗОСЕРЕДЖЕНА У США І ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ. ЦЕ КРАЇНИ, ДЕ ПАНУЄ ВЕРХОВЕНСТВО ЗАКОНУ, АЛЕ ПРИ ЦЬОМУ ТАМ ДОЗВОЛЕНІ АНОНІМНІ КОМПАНІЇ І Є ГЛИБОКІ ФІНАНСОВІ РИНКИ

АНГЛІЙСЬКЕ БЕЗУМСТВО

Минулий тиждень назавжди запам'ятається уболівальникам Його Величності Футболу! Такі фантастичні матчі, які видали «Ліверпуль» із «Барселеною» та «Аякс» із «Тоттенхемом» у відповідних протистояннях 1/2 фіналу найбільш значущого європейського футбольного клубного турніру, не можуть забутись! Їх згадуватимуть і через рік, і через десять років.

У цих іграх було все, за що ми так любимо футбол. Інтрига до останніх секунд матчу, божевільні сейви воротарів і філігранна техніка нападників, сльози радості переможців і ридання тих, хто програв. І, звичайно ж, емоції і пристрасть уболівальників, які несамовито підтримували своїх улюбленців. Адже саме вони — істинний 12-й гравець будь-якого клубу, що до останніх секунд поєдинку вірить у свою команду і не дозволяє здатися. Навіть тоді, коли шанси на чембто дорівнюють нулю.

NEVER GIVE UP!
(«НІКОЛИ НЕ ЗДАВАЙСЯ!»)

У футболці саме з таким посланням Мохаммед Салах (який був травмований і тому не мав можливості допомогти «Ліверпулю» в матчі-відповіді проти «Барселони») вибіг на футбольне поле «Енфілда» після фінального свистка, що сповістив про перемогу «мерсисайдців» над «блаугранас». На табло горіли цифри 4:0. І саме цей рахунок вивів підопічних Юргена Клоппа до фіналу Ліги чемпіонів!

На домашній арені «Ліверпуля» після закінчення мат-

чу діялося щось неймовірне! Футболісти і тренерський штаб перебували в ейфорії, а уболівальники ще довго не залишали трибуни. На знак подяки за віру і неймовірну підтримку своїх фанатів всі гравці — і ті, хто брав безпосередню участь у розгромі каталонців, і ті, хто не виходив на поле «Енфілда» цього вечора, — разом із тренером Юргеном Клоппом виконали з уболівальниками легендарний гімн «Ліверпуля» — You'll never walk alone («Ти ніколи не йтимеш один»). Стадіон ревів від захоплення! Адже ще 90 хвилин тому перед «мерсисайдцями» стояло фактично нездійсненне завдання — відіграти в одній з кращих команд світу три м'ячі, при цьому не пропустити гол у свої ворота.

Джорджиньо Вайналдум, що вийшов на заміну в другому таймі і оформив дубль у матчі, коротко прокоментував у «Твіттері» вихід команди до фіналу Ліги чемпіонів: «Не можна описати словами ці почуття! «Енфілд» ніколи не переставав вірити, як і ми! Шлях ще не закінчено! Мадрид, ми йдемо! Ми ніколи не здаємося».

Тренер «Ліверпуля» Юрген Клопп був щедріший на слова. Він не приховував свого захоплення і радості від досягнутого результату і був гордий за підопічних: «О, ця гра, цей виступ — це щось! Я сказав хлопцям перед матчем: відігратися неможливо, але оскільки це ви, у нас є шанс!»

У моєму житті було стільки матчів, але подібних не згадаю. Проти тебе — топ-команда, пропускати ти не можеш, треба забивати. Просто виграти — це вже складно, а із сухим рахунком...

Я не знаю, як хлопці це зробили. Це було приголомшливо! Ми грали, можливо, з кращою командою у світі. Я бачив, як Мілнер плакав на полі після гри. Це так багато значить для всіх нас! Це найкращий момент у футболі.

На світі є важливіші речі. Але створення такої емоційної атмосфери — це щось особливе. Поєднання потенціалу і неймовірного серця — це сплав, якого я ніколи раніше не бачив».

Водночас гравці «Барселони» були пригнічені і розбиті після фінального свистка. Мессі, Піке, Суарес та інші футболісти «блаугранас» не могли повірити в те, що не вони гратимуть у фіналі Ліги чемпіонів. Адже після першої гри на «Камп Ноу» здавалося, що все вже вирішено, і виїзний матч проти «Ліверпуля» — лише формальність. Потрібно приїхати, вийти на поле і

«ЦЕ БУЛО НЕЙМОВІРНО! МИ ГРАЛИ, МОЖЛИВО, З КРАЩОЮ КОМАНДОЮ У СВІТІ. Я БАЧИВ, ЯК МІЛНЕР ПЛАКАВ НА ПОЛІ ПІСЛЯ ГРИ. ЦЕ ТАК БАГАТО ЗНАЧИТЬ ДЛЯ ВСІХ НАС! ЦЕ НАЙКРАЩИЙ МОМЕНТ У ФУТБОЛІ. НА СВІТІ Є ВАЖЛИВІШІ РЕЧІ. АЛЕ СТВОРЕННЯ ТАКОЇ ЕМОЦІЙНОЇ АТМОСФЕРИ — ЦЕ ЩОСЬ ОСОБЛИВЕ. ПОЄДНАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ І НЕЙМОВІРНОГО СЕРЦЯ — ЦЕ СПЛАВ, ЯКОГО Я НІКОЛИ РАΝІШЕ НЕ БАЧИВ»

ЛІГИ ЧЕМПІОНІВ!

просто не дати забити у свої ворота більше двох м'ячів. А якщо ще хоча б один раз відмітитися у воротах суперника, то це перетворить завдання для «Ліверпуля» з майже нездійсненого на абсолютно нереальне. Але тим і прекрасний футбол — своєю непередбачуваністю! А ще тим, що за будь-яке розслаблення і самовпевненість покарання настає негайно! Що і сталося з «Барселоною».

ЧУДО МОЖЛИВЕ, І М'Я ЙОМУ «ТОТТЕНХЕМ»

Другий півфінальний матч став, напевно, ще більш драматичним і непередбачуваним. Амстердамський «Аякс» приймав на своєму полі ще одну англійську команду — «Тоттенхем». І якщо в матчі між «Ліверпулем» і «Барселоною» «мерсисайдці» відразу хвацько взялися до справи, забивши вже на 7-й хвилині зустрічі, то в своєму домашньому поєдинку голландці фактично вбили інтригу, в першому таймі вразивши двічі ворота англійців. Здавалося, все йде до того, що у фіналі ЛЧ-2019 зустрінуться неймовірний «Ліверпуль» і дуже амбітний і зухвалий «Аякс». Але абсолютно іншої думки були підопічні Маурісіо Почеттіно.

На другий тайм футболісти «Тоттенхема» вийшли абсолютно іншими: по-спортивному злими і зарядженими на перемогу. Уся команда билася за кожен

сантиметр футбольного поля, буквально вигризаючи раз по раз м'яч у гравців «Аякса». Справжнім героєм став Лукас Моура, який тричі відзначився у воротах голландської команди! Причому останній і вирішальний свій м'яч він забив за 10 секунд до закінчення доданого до другого тайму часу.

Фелікс Брех, арбітр матчу, дав можливість почати гравцям голландської команди із центру поля. Всі вони, за винятком свого воротаря і останнього захисника, вишкувалися в одну лінію уздовж центру поля і після сигналу про відновлення гри кинулися вперед, сподіваючись забити рятівний для себе гол у ворота «Тоттенхема», але часу для цього вже не залишилося. Пролунав фінальний свисток і практично всі футболісти «Аякса» як підкошені впали на газон, не розуміючи, як могло статися те, що сталося. Ще всього лише 45 хвилин тому вони вели з рахунком 2:0 і були близькі до того, щоб зіграти у фіналі Ліги чемпіонів. Але протягом усього матчу втрачали один за одним моменти для взяття воріт підопічних Почеттіно, і фактично винесли самі собі вирок, пропустивши у фіналі найпрестижнішого європейського клубного турніру «Тоттенхем».

Після фінального свистка наставник англійської команди впав на коліна прямо на футбольному полі — не йняв

віри в те, що його «Тоттенхем» буде вперше грати в фіналі Ліги чемпіонів. Післяматчевий коментар Маурісіо дуже красномовний: «Важко говорити, приголомшливі емоції. Спасибі, футбол. Такі емоції без футболу неможливі. Важко описати це словами. Спасибі всім, хто в нас вірив. Мої гравці — герої. У минулому сезоні я всім говорив, що ця група футболістів — герої. Вони неймовірно провели другий тайм. Продемонстрували, що ми любимо спорт, футбол. Неймовірно!»

Було так круто спостерігати за цією грою. Дуже важко конкурувати на цьому рівні. Я вдячний, що мені пощастило бути тренером, бути у футболі і пережити таке. Всі герої, але Лукас Моура — супергерой. Я хочу згадати про свою сім'ю. Це нагорода для них. Емоції тренера били через край, він не міг зв'язати свої думки і вибудувати їх у логічний ланцюжок для коментаря. Але Маурісіо знав одне — його «Тоттенхем» сотворив диво і він причетний до цього!

P.S. Знову і знову, прокручуючи в голові події двох півфінальних матчів між «Ліверпулем» і «Барселоною», а також між «Аяксом» і «Тоттенхемом», розумієш, що всіх нас чекає божевільний за напругою пристрастей і емоцій фінальний матч Ліги чемпіонів. І нехай переможе найсильніший!

Сергій ПОТЕХІН

«СПАСИБІ ВСІМ, ХТО В НАС ВІРИВ. МОЇ ГРАВЦІ — ГЕРОЇ. ВОНИ НЕЙМОВІРНО ПРОВЕЛИ ДРУГИЙ ТАЙМ. ПРОДЕМОНСТРУВАЛИ, ЩО МИ ЛЮБИМО СПОРТ, ФУТБОЛ. НЕЙМОВІРНО! БУЛО ТАК КРУТО СПОСТЕРІГАТИ ЗА ЦІЄЮ ГРОЮ! ДУЖЕ ВАЖКО КОНКУРУВАТИ НА ЦЬОМУ РІВНІ. Я ВДЯЧНИЙ, ЩО МЕНІ ПОЩАСТИЛО БУТИ ТРЕНЕРОМ, БУТИ В ФУТБОЛІ І ПЕРЕЖИВАТИ ТАКЕ. ВСІ ГЕРОЇ, АЛЕ ЛУКАС МОУРА — СУПЕРГЕРОЙ!»

У 2000 році на великі екрани вийшла неперевершена комедія режисерки Ненсі Меєрс під назвою «Чого хочуть жінки». Згідно із сюжетом провідний рекламний агент Нік Маршал, роль якого зіграв Мел Гібсон, чекав на підвищення. Однак замість нього бажану посаду отримала жінка... Самовпевнений ловелас Нік дуже тяжко переживав невдачу. І саме в цей нелегкий для чоловіка час із ним трапилося дещо надзвичайне: його вдарило струмом, після чого він почав читати думки жінок. Звісно, свій дар персонаж Гібсона використав саме для того, щоб помститися і все ж таки отримати бажане підвищення. Однак справжня любов вносить корективи у його підступні плани. Бо ж закохався персонаж у ту саму жінку...

Ця комедія дев'ятнадцять років тому стала сенсацією. Попри те, що за такі фільми «Оскарів» не дають (а дарма), її подивилися й палко полюбили мільйони глядачів у всьому світі. Прекрасний сюжет, влучний гумор та Мел Гібсон у головній ролі — ось секрет успіху цього кіно. Певно, в Голлівуді навіть і нині немає жодного актора, який би володів таким шаленим магнетизмом, як Гібсон. Його харизма просто безмежна. І якби головну роль зіграв хтось інший, то стрічка не вийшла б настільки чудовою.

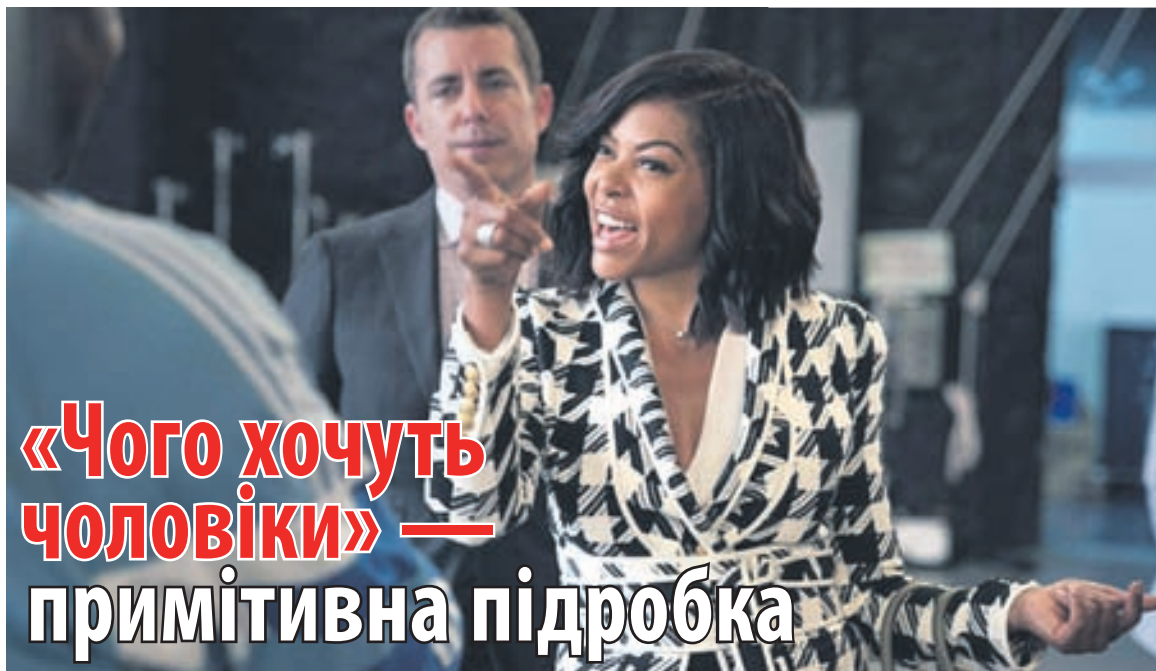
Це кіно можна передивлятися знов і знов, адже воно викликає невимовно теплі відчуття. Погодьтеся, таких фільмів не так вже і багато... Тому їх і хочеться оберегти від усляких зазіхань...

Минулого року стало відомо, що розпочинаються зйомки ремейку фільму «Чого хочуть жінки» під назвою «Чого хочуть

чоловіки». Як ви зрозуміли, сюжет стрічки перевернули догори дригом — головною героїнею нового фільму стала жінка... Сама ідея якось не надто подобалася, та й перший трейлер зовсім не вразив... І це передчуття справдилося...

Героїнею оновленої комедії стала спортивний агент Алі Девіс (Тараджі П. Хенсон). Протягом багатьох років вона працює у відомому спортгентстві і намагається довести, що крутіша за всіх її колег-чоловіків. І це почасти так і є. Як і в оригінальному фільмі, на Алі чекає винагорода — підвищення. Але в останній момент виявляється, що головна героїня «в прольоті». Омріяне нею партнерство у фірмі дістається її колезі-чоловіку. Хто б сумнівався? Алі лютувала. Але ж що поробиш?..

Саме у цей нещасливий день подруга Алі влаштувала ді-

«Чого хочуть чоловіки» — примітивна підробка

вич-вечір, на який задля розваги запросила ворожку. Тож Алі жартома з нею побазікала, випила якийсь диво-чай, а на ранок наступного дня виявилось, що вона може читати думки чоловіків. Спочатку дівчина дуже злякалась, але згодом зрозуміла, що зможе використати набутий нею дар задля того, щоб утерти носа усім своїм колегам.

Алі хоче підписати контракт із одним молодим, але дуже перспективним спортсменом. Та на нього полюють усі! Але ж нині вона може використати свою таємну зброю і виграти. Якщо Алі

зможе повернути це, то неодмінно стане партнером!

Паралельно розгортається й історія кохання. Головна героїня знайомиться з хлопцем, якого також використає у своїй грі. Та потім зрозуміє свою помилку, бо вперше в житті покохала...

З одного боку, фабула начебто й непогана. Але сценарій фільму, який написала Тіна Гордон Чізм, просто жалюгідний. Якщо в оригінальному фільмі гумор прекрасний, дотепний і влучний, то тут він недоречний, примітивний і огидний. Та й, чесно кажучи, дуже дратувало те, що у фільмі змінено акценти: тут на першому місці соціальний контекст — гендерна нерівність. Та скільки можна про це говорити? Здається, що в Голлівуді якийсь пунктик на цьому.

Дуже дивно, що цей фільм зняв режисер Адам Шенкман, на рахунок якого є декілька непоганих комедій, — «Оптом дешевше 2», «Лисий нянька: Спецзадання», «Казки на ніч», «Лак для волосся». Та в його філь-

мографії є справжня перлина — чуттєва мелодрама «Весільний переполох» із Дженніфер Лопес та Меттью Макконахі в головних ролях. Тож зовсім незрозуміло, як цей постановник зняв таке бездарне кіно. Чесно кажучи, соромно за усю творчу групу. Бо ж, у принципі, можна було відзняти щось миле, хоч і не таке круте, як оригінал. Натомість кінотворці зіпили примітивну та дешеву підробку.

Також незрозуміло, навіщо у це кіно запросили Тараджі П. Хенсон. Актриса вона, звісно, чудова... Згадайте лише її роботу в картині «Приховані фігури» 2016 року. Це був справжній шедевр. Але її не можна протиставити Мелу Гібсону. Тараджі П. Хенсон не має навіть десяти відсотків його харизми. І взагалі важко навіть уявити, хто б із жінок міг переграти знаменитого актора. Тож, мабуть, не варто було витратити час та гроші на цей бездарний, та найголовніше — бездушний проект.

ДУЖЕ ДИВНО, ЩО ЦЕЙ ФІЛЬМ ЗНЯВ РЕЖИСЕР АДАМ ШЕНКМАН, У ФІЛЬМОГРАФІЇ ЯКОГО Є СПРАВЖНЯ ПЕРЛИНА — ЧУТТЄВА МЕЛОДРАМА «ВЕСІЛЬНИЙ ПЕРЕПОЛОХ» ІЗ ДЖЕННІФЕР ЛОПЕС ТА МЕТТЮ МАККОНАХІ В ГОЛОВНИХ РОЛЯХ. І, ЧЕСНО КАЖУЧИ, БУЛО СОРОМНО ЗА ВСЮ ТВОРЧУ ГРУПУ. БО Ж, У ПРИНЦИПІ, МОЖНА БУЛО ВІДЗНЯТИ ЩОСЬ МИЛЕ, ХОЧ І НЕ ТАКЕ КРУТЕ, ЯК ОРИГІНАЛ. НАТОМІСТЬ ЗЛІПИЛИ ПРИМІТИВНУ ТА ДЕШЕВУ ПІДРОБКУ

«Після»: не солодко й не гірко

У 2013 році Анна Рене Тодд почала писати love story під назвою «Після» на онлайн-платформі Wattpad. (Тут усі бажаючі можуть розміщувати свої статті та літературні твори.) Роман сподобався читачам, і вже за деякий час його прочитали понад півтора мільйона користувачів. Тож видавці вирішили підтримати письменниці і випустити книгу, яка швидко набула шаленої популярності.

«Після» переведена на тридцять мов та стала бестселером не лише в США, а й в Італії, Німеччині, Франції та Іспанії. Звісно, її не могли оминути увагою кіношники та купили права на екранізацію. І ось що із цього вийшло.

Головна героїня Тесса Янг (Джозефін Ленгфорд) вступила до коледжу та перебралася до гуртожитку. Вона дуже старанна, взірцева студентка, яка дійсно приїхала вчитися, а не гуляти на числен-

них запальних вечірках. Вдома на неї чекав хлопець, тож головна героїня навіть не думала ні про які любовні пригоди. Але ж серце не обдуриш.

Одного разу Тесса знайомиться з красунчиком Хардіном Скоттом (Хіро Файнс-Тіффін). Він — повна протилежність головної героїні. Бунтар, гуляка та задавака. Однак якось ці двоє зійшлися та почали зустрічатися. Тесса попрощалася зі своїм колишнім кавалером і по-

ринула у нові стосунки. Але в Хардіна є таємниця, яка може зруйнувати їхнє кохання...

Фабула цього твору настільки банальна, що навіть не розумієш, за що саме кілька років тому журнал Cosmopolitan назвав нині тридцятирічну авторку роману Анну Рене Тодд «найбільшим літературним феноменом її покоління». Не розумієш і такого шаленого успіху у читачів, бо ж історія кохання Тесси та

Хардіна нічим не вирізняється серед багатьох інших. Коли мова йшла про «Сутінки» Стефані Маєр, тут і питань не було: цей світовий бестселер дійсно зачарував не тільки тінейджерів усього світу, а й людей трохи старшого віку. Та й взагалі є безліч непоганих молодіжних мелодрам: «Три метри над рівнем неба», «Опівнічне сонце», «Люблю. Назавжди», «Пам'ятай мене», «Страшно красивий». Тут вам і драма, і любов. Справжні!

А «Після» — це своєрідний феномен: попри усю його банальність до фільму прикута така шалена увага! Та найбільш прикрим є те, що, ймовірно, у цього кіно буде продовження, бо Анна Рене Тодд написала ще кілька книг про стосунки Тесси та Хардіна. Може, Стефані Маєр виручила б і вигадала щось новеньке, щоб перебити цей непотріб?

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Наклад 97 525 прим.

Рекомендована ціна 5 грн 00 коп. Передплатний індекс: 49450

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Редакція газети «ВВ» може не поділяти думку авторів.

Відповідальність за матеріали у рубриці «Точка зору» несуть автори текстів.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.